

ERFGOEDPLATFORM GEMEENTE HEUMEN

Dit jaar geen Open Monumentendag in de gemeente Heumen

Tot begin juli hebben we alle voorbereidingen getroffen om ondanks de coronaperikelen de OMD 2020 te laten doorgaan. Maar om twee redenen is nu toch besloten om deze OMD af te gelasten.

Op de eerste plaats hebben verschillende deelnemers aangegeven dit jaar geen acte de présence te kunnen geven. Op de tweede plaats, maar zeker niet minder belangrijk, zijn we dit jaar voor het eerst verplicht een gemeentelijke evenementenvergunning aan te vragen. Dat betekent dat het Erfgoedplatform de verplichting opgelegd krijgt om in alle opzichten te voldoen aan de RIVM-richtlijnen. Daartoe acht het bestuur zich wat menskracht betreft onvoldoende in staat. Bovendien, mocht er op enige locatie iets misgaan, dan kan het Erfgoedplatform daarvoor verantwoordelijk en aansprakelijk worden gehouden. Een risico dat het bestuur als buitenproportioneel ziet en dat risico willen we niet lopen.

Daarom heeft het bestuur de dorpscomités gevraagd dit besluit te willen communiceren met die projecten die al hun deelname aan de OMD 2020 hebben toegezegd. Natuurlijk hopen we volgend jaar wel volwaardig aan de Open Monumentendag 2021 deel te nemen.

Kuieren in Malden

Mogelijk brengt u de zomerperiode dicht bij huis door. Dan valt er in het Lierdal aan de rand van Malden voor u veel te genieten. Daarom biedt de Vereniging Bos en Kuil de beschrijving aan van een nieuwe Kuierroute (4,5 km) door het Lierdal aan de rand van Malden en het aangrenzende Molenhoek. Dit Lierdal is een open, glooiend gebied waar het oorspronkelijke cultuurlandschap, de bosjes en heide nog zichtbaar zijn. Aan de noordkant grenst het Lierdal aan Heumensoord.

De kuierroute maakt onder andere gebruik van het tracé van een oude Romeinse weg langs de grens tussen Gelderland en Limburg die hier al sinds de twaalfde eeuw ligt. De route voert ook langs een aantal erfgoedboomgaarden. De routebeschrijving is gratis te downloaden via www.bosenkuil.nl

Op die website vindt u ook de beschrijving van het Ommetje Bos en Kuil (10/12,5 km, deels door Heumensoord).

Cahier Kroonwerk Coehoorn

Beleg van Grave

De schrijvers die betrokken zijn bij het cahier over het Kroonwerk Coehoorn – Jan Willemsen, Jan Timmermans, Hans Dingemans, Harrie Joosten, Wabe Braam, Harry Peters en Jurrie de Vos – hebben een steuntje in de rug gekregen van de Stichting Menno van Coehoorn. Via het Erfgoedplatform is contact gelegd met het dagelijks bestuur van deze stichting en daaruit blijkt dat een mooie samenwerking tot stand kan komen waarbij ook financiële steun niet uit te sluiten is.

Aan het tekst- en beeldmateriaal voor de publicatie wordt momenteel hard gewerkt. Naar verwachting begint in augustus 2020 de review-ronde van het manuscript waarbij de schrijvers en meelezers hun kritisch commentaar zullen leveren.

Presentatie Heggenproject

Het veelomvattende project HHWWH loopt ten einde. Op 1 oktober a.s. is de presentatie van het eindverslag. De afkorting staat voor Historische Heggen en Wallen in de gemeenten Wijchen en Heumen. Onderzoekers Jef Gielen en Sjoerd Aertssen presenteren dan in Overasselt hun bevindingen. Het is niet voor het eerst dat de presentatie wordt aangekondigd, telkens gooiden maatregelen om het coronavirus in te dammen roet in het eten. De resultaten van het onderzoek, dat is uitgevoerd met hulp van studenten van de RU Groningen, zijn opgetekend in een rijk geïllustreerd rapport.

Plaats van handeling is de zaal van café De Zon in Overasselt. Nog steeds zijn coronamaatregelen van kracht, vandaar dat het bijwonen van de officiële presentatie alleen kan op uitnodiging. Toch kunnen belangstellenden ook op diezelfde dag kennis nemen van het rapport. Want 's avonds is er een publieksbijeenkomst waar, zoals het er nu voor staat, ruimte is voor 50 bezoekers.

Tijd: donderdag 1 oktober 2020 om 20.00 uur (inloop v.a. 19.30 uur)

Locatie: café De Zon, Hoogstraat 56, 6611BZ Overasselt

Aanmelden: via info@heggen.nl

Zorgen over cultureel erfgoed

H. Georgius kerk Heumen

Het behoeft geen betoog dat kerken tot het cultureel erfgoed behoren. Dit is dus ook van toepassing op de H. Georgius kerk van Heumen. Nu de kerk binnen afzienbare tijd (november 2020) onttrokken wordt aan de eredienst en plannen voor herbestemming (appartementen) openbaar zijn geworden, geeft dat voor het Erfgoedplatform reden tot zorg vooral met betrekking tot het kerkgebouw, zijn kunst en functies. Voornamelijk is het uitgangspunt bij de ombouw naar woonlocatie voor senioren en jongeren dat de buitenkant van het gebouw intact blijft, zodat het straatbeeld ten opzichte van de gevel niet verandert.

Deze kerk is gebouwd onder architectuur van Edmond Nijsten en in 1952 in gebruik genomen. De religieuze en sociale betekenis is evident. De horizon van Heumen wordt er door bepaald. Het geluid van de kerkklokken heeft vreugdevolle en verdrietige gebeurtenissen begeleid. Voor de katholieke en andere Heumenaren is het een verlies wanneer dit zou verdwijnen. Nog erger zou het zijn wanneer het kerkgebouw verloren zou gaan. Mocht het gebouw moeten wijken, dan zouden naast materiële waarden, zoals de kunstuitingen, ook belangrijke immateriële waarden verdwijnen.

Kunstschaten

Naast de architecturale betekenis van het gebouw zijn er in het interieur objecten van cultuurhistorische waarde die niet verloren mogen gaan.

We noemen hier de kruiswegstaties en Pietà door Jac Maris en de kerstgroep van Els Tervoort. In een brief van 21 januari 2016 aan de parochie heeft Leo Ewals van het Ateliërmuseum Jac Maris hier al op gewezen.

In de omgang en de kapellen bevinden zich 18 fraaie vensters in glas in lood van Ninaber van Eyben. Hiervoor geldt hetzelfde: dit mag niet verloren gaan.

Historische banden met het St. Georgius Gilde

Het St. Georgius Gilde en de H. Georgius kerk hebben een eeuwenoude band die nu dreigt verbroken te worden. Talloze malen heeft het gilde zijn bijdrage geleverd aan het kerkelijke leven en zijn tradities. Bij processies, bij uitvaarten van gildebreders, bij inhuldigingen van pastoors en vieringen van de naamdag van de H. Georgius.

Het Erfgoedplatform rekt op uiterste zorgvuldigheid in het vervoltraject. Waar mogelijk zal het Erfgoedplatform helpen om de erfgoedwaarden van de H. Georgius kerk te redden.

Malden

Voor de RK kerk te Malden is er een voorstel gedaan voor herbestemming van de kerk inclusief herinrichting van het kerkplein. Dit plan wordt na de zomervakantie verder uitgewerkt. Ook hier geldt dat het Erfgoedplatform op het vinkentouw zit om de ontwikkelingen, als die daarom vragen, bij te sturen.

Wandelen in Overasselt via visitnijmegen.nl

Naar aanleiding van de 75-jarige viering van Market Garden is een speciale wandeling uitgezet die loopt langs de voor dit thema belangrijke plekken in het dorp waaronder natuurlijk ook het lokale deel van de zo genoemde *Liberation route*. De afstand van de wandeling bedraagt 5,2 km. Op de website is bij de betrokken informatiepunten een flink aantal foto's uit de periode van Market Garden opgenomen.

Zo worden tijdens de wandeling oude beelden weer levend gemaakt:

- de landing van gliders, parachutisten en in het Overasseltse Broek
- het uitladen, oplappen en weer de lucht in trekken van de gliders in de uiterwaarden van Mevrouws Wei
- de weggeleiding van gevangen genomen Duitse soldaten
- de samenkomst van verschillende legeronderdelen waaronder de ontmoeting van de Amerikaanse generaal Gavin en zijn Britse collega Browning
- het oude gemeentehuis als tijdelijke commandopost en het huis van de gemeentesecretaris (Schoonenburgsweg 26) tijdelijk ingericht als noodlazaret
- de vrolijke doortocht van tanks en legervoertuigen in het dorp
- café Van Lin als plek van verstrooiing voor burgers en militairen met wereldartiesten als Josephine Baker en natuurlijk ook Sinterklaas
- de herdenkingsplekken voor de militaire en burgerslachtoffers uit Overasselt in WO2.

De vier historische wandelingen van de Werkgroep Heerlijkheden Overasselt staan op toeristische website www.visitnijmegen.nl

Hierbij de links naar de routes:

<https://www.visitnijmegen.com/routes/1061980284/market-garden-route-overasselt>

<https://www.visitnijmegen.com/routes/1212922090/heerlijkheden-van-overasselt-blauwe-route>

<https://www.visitnijmegen.com/routes/3639911803/heerlijkheden-van-overasselt-groene-route>

<https://www.visitnijmegen.com/routes/2951976429/heerlijkheden-van-overasselt-rode-route>

Agenda

13 september 2020

Open Monumentendag is afgelast in de gemeente Heumen

1 oktober 2020 Overasselt, zaal De Zon, 20.00 uur

Eindpresentatie onderzoek historische heggen en wallenproject Heumen en Wijchen

Publicaties

Cahier 1: Het veer van Grave naar Nederasselt (*uitverkocht*)

Cahier 2: Het verdwenen kasteel Heumen en zijn bewoners

Cahier 3: De Canon van de gemeente Heumen

Cahier 4: De Heumense molens

Cahier 5: *Kroonwerk Coehoorn (verschijnt eind 2020)*

Boek 1: Achter het front

Te bestellen via de website van het Erfgoedplatform::

<http://www.erfgoedheumen.nl/bestel.php>

Colofon

© Erfgoedplatform Gemeente Heumen

De nieuwsbrief, uitgegeven door het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, verschijnt 4x per jaar en is bestemd voor iedereen die zich op een of andere wijze verbonden voelt met het Heumens erfgoed of daarin is geïnteresseerd.

Samenstelling en redactie: Jan Paul Bevoort en Frans Wildenborg

Een abonnement is gratis. Meldt u aan op: info@erfgoedheumen.nl

Als u geen prijs (meer) stelt op toezending van deze nieuwsbrief, meldt u zich dan af door een e-mail te sturen naar: info@erfgoedheumen.nl